

แนวทางการส่งเสริมทักษะการรู้ดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครนายก

Guidelines for Promoting Digital Literacy Skills of Teachers under the
Nakhon Nayok Primary Educational Service Area Office

ณัชภัต พรหมมา¹ และวัลลภา เฉลิมวงศาเวช²

Natchaphat Phromma and Wallapa Chalemvongsavej

Received: June 22, 2024

Revised: November 26, 2024

Accepted: January 06, 2025

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพที่เป็นจริง สภาพที่พึงประสงค์และ
ความต้องการจำเป็นของทักษะการรู้ดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
นครนายก และ 2) เสนอแนวทางการส่งเสริมทักษะการรู้ดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษานครนายก การวิจัยนี้เป็นวิจัยแบบผสมผสาน กลุ่มตัวอย่าง คือ ข้าราชการครู
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก จำนวนทั้งหมด 291 คน โดยใช้วิธีเลือก
แบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าดัชนี
ความสอดคล้องเชิงเนื้อหาเท่ากับ 0.667-1 และแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้างโดยสัมภาษณ์
ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน และค่าดัชนีการจัดเรียงลำดับของความต้องการจำเป็น ($PNI_{modified}$) ผลการวิจัย พบว่า 1)
ค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในลำดับมากที่สุดไปน้อยที่สุด คือ 1.1) ด้าน
องค์กรและการบริหาร ($PNI_{modified} = 1.024$) 1.2) ด้านการประยุกต์ใช้ทักษะดิจิทัล ($PNI_{modified} =$
0.869) 1.3) ด้านหลักสูตรและการวัดประเมินผล ($PNI_{modified} = 0.862$) 1.4) ด้านความเข้าใจ
เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา ($PNI_{modified} = 0.858$) 1.5) ด้านศาสตร์การสอน ($PNI_{modified} =$
0.767) และ 1.6) ด้านการเป็นครูมืออาชีพ ($PNI_{modified} = 0.713$) และ 2) แนวทางการส่งเสริมทักษะ

¹⁻² วิทยาลัยครูสุริยเทพ มหาวิทยาลัยรังสิต; Suryadhep Teachers College, Rangsit University

Corresponding author, email: wallapa.c@rsu.ac.th, Tel. 0818166442

การรู้ดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 3 คน โดยใช้แบบบันทึกการสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง พบว่า ได้ทั้งหมด 6 ด้าน 27 แนวทาง ประกอบด้วย ด้านองค์กรและการบริหาร ประกอบด้วย 4 แนวทาง ด้านการประยุกต์ใช้ทักษะดิจิทัล ประกอบด้วย 5 แนวทาง ด้านหลักสูตรและการวัดประเมินผล ประกอบด้วย 4 แนวทาง ด้านความเข้าใจเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา ประกอบด้วย 6 แนวทาง ด้านศาสตร์การสอน ประกอบด้วย 4 แนวทาง และด้านการเป็นครูมืออาชีพ ประกอบด้วย 4 แนวทาง

คำสำคัญ: ครู, แนวทางการส่งเสริม, ทักษะการรู้ดิจิทัล

Abstract

The purposes of this research article were 1) to study the actual conditions, desired conditions, and needs of digital literacy skills of teachers under the Nakhon Nayok Primary Educational Service Area Office; and 2) to propose guidelines for promoting digital literacy skills of teachers under the Nakhon Nayok Primary Educational Service Area Office. This research was a mixed-methods research. The sample group was 291 government teachers under the Nakhon Nayok Primary Educational Service Area Office using a purposive sampling. The research instruments were a 5-level rating scale questionnaire with a content consistency index of 0.667-1 and a semi-structured interview form with 3 school administrators. The statistics used for data analysis were mean, standard deviation, and *Priority Needs Index* (PNIModified). The research results show that 1) the priority index of needs from most to least important was: 1.1) organization and administration aspect (PNImodified=1.024), 1.2) digital skills application aspect (PNImodified=0.869), 1.3) curriculum and assessment aspect (PNImodified=0.862), 1.4) understanding information technology for education aspect (PNImodified=0.858), 1.5) teaching science aspect (PNImodified=0.767), and 1.6) being a professional teacher aspect (PNImodified=0.713); and 2) guidelines for promoting digital literacy skills of teachers under the Nakhon Nayok Primary Educational Service Area Office. From interviews

with a group of 3 school directors using a semi-structured interview form, it was found that there were 6 areas, 27 guidelines in total, consisting of organization and administration, consisting of 4 guidelines; application of digital skills, consisting of 5 guidelines; curriculum and measurement and evaluation, consisting of 4 guidelines; understanding of information technology for education, consisting of 6 guidelines; teaching science, consisting of 4 guidelines; and being a professional teacher, consisting of 4 guidelines.

Keywords: Teacher, Promotion Guidelines, Digital Literacy Skills

บทนำ

โลกในยุคปัจจุบันได้เข้าสู่ยุคเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัลซึ่งได้หลอมรวมวิถีชีวิตของผู้คนเข้ากับเครื่องมือและเทคโนโลยีที่ช่วยสนับสนุนการทำงาน ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการทำงานทั้งในทางเศรษฐกิจ สังคมและปฏิสัมพันธ์ของผู้คนอีกด้วย ซึ่งอิทธิพลด้านเทคโนโลยีในปัจจุบันนั้น ถือเป็นความท้าทายของประเทศในการวางแผนการดำเนินงานสู่การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ให้เกิดประโยชน์สูงสุด (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, 2560) สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) ที่กล่าวถึงการพัฒนาอย่างก้าวกระโดดทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จากการเปลี่ยนแปลงของโลกาภิวัตน์และความก้าวหน้าในการพัฒนาเทคโนโลยีในปัจจุบัน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่จำเป็นต้องมีการพัฒนาด้านต่าง ๆ ไปพร้อม ๆ กัน อาทิ ระบบการเรียนรู้การสอนการพัฒนาทักษะฝีมือที่สอดคล้องกันกับการพัฒนาของคนในแต่ละช่วงวัย ระบบบริการสาธารณะ โครงสร้างพื้นฐาน รวมทั้งการให้ความสำคัญกับการส่งเสริมเทคโนโลยีและนวัตกรรมซึ่งจะนำประเทศไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ที่ว่า “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว” ซึ่งหน่วยงานภาครัฐต้องพร้อมที่จะปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก ให้ความสำคัญกับการนำนวัตกรรม เทคโนโลยีข้อมูลขนาดใหญ่และระบบการทำงานดิจิทัลเข้ามาประยุกต์ใช้ให้สามารถปฏิบัติงานได้เทียบเคียงมาตรฐานสากล (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2561) โดยเฉพาะสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 ชี้ให้เห็นว่าเทคโนโลยีมีบทบาทมากขึ้นในโลกของการศึกษา ส่งผลให้เกิดคำถามขึ้นมากมายในวงการการศึกษา การออกแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพควรเป็นอย่างไร หลักสูตรการศึกษาและทักษะ

ของโลกการศึกษาวิถีใหม่หลังจากนี้จะเป็นไปในทิศทางใด เทคโนโลยีจะเข้ามามีบทบาทกับการจัดการเรียนรู้อย่างไร ผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องหาวิธีการในการบริหารจัดการการศึกษาให้ประสบความสำเร็จ สามารถขับเคลื่อนกระบวนการจัดการเรียนรู้ภายใต้ความปกติใหม่ (New Normal) ผ่านการพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนการสอน การเตรียมความพร้อมในการพัฒนาครูให้พร้อมที่จะก้าวไปกับความปกติใหม่ (New Normal) การบริหารงานด้านหลักสูตร รับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทางการศึกษา ทั้งครู ผู้ปกครอง นักเรียน รวมถึงชุมชน วิกฤตโควิด-19 จึงถือเป็นโอกาสที่สำคัญในการบริหารจัดการการศึกษาตามวิถีความปกติใหม่ (New Normal) ส่งผลให้เกิดการปรับเปลี่ยนแนวคิดด้านการจัดการศึกษาครั้งใหญ่ซึ่งต้องอาศัยการเตรียมความพร้อมของครูและนักเรียนให้พร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านรูปแบบการจัดการเรียนรู้และการบริหารจัดการการศึกษาให้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน (พัชรภรณ์ ดวงชื่น, 2563)

ดังนั้น การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาการศึกษา โดยบูรณาการและการประยุกต์ใช้นั้น ช่วยให้การเรียนรู้เกิดขึ้นได้ทุกที่ทุกเวลา ผู้เรียนสามารถเข้าถึงการเรียนรู้ที่หลากหลาย การเรียนรู้จึงเกิดความยืดหยุ่นมากขึ้น โดยครูผู้สอนต้องปรับเปลี่ยนหรือพัฒนาตนเองให้สามารถพัฒนาผู้เรียนและมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันระหว่างครูและผู้เรียนผ่านใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องได้อย่างมีประสิทธิภาพ (อภิชาติ รอดนิม, 2564) ครูในยุคปัจจุบันจึงต้องสามารถจัดประสบการณ์และพัฒนาผู้เรียนทั้งในด้านทักษะ ความรู้ และความสามารถแล้ว ยังต้องสามารถส่งเสริมผู้เรียนให้สามารถต่อยอดความรู้และสร้างองค์ความรู้ใหม่จนเกิดเป็นคุณค่าในตัวบุคคลให้กับผู้เรียนโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นสื่อกลางได้ เทคโนโลยีสารสนเทศจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นที่สำคัญสำหรับครูเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในโลกในยุคปัจจุบันและอนาคตที่มีความเป็นพลวัตอย่างต่อเนื่อง (ฐิติวิมล สุขป้อม, ญัฐกรณ ปะพาน, ปิยาภรณ์ เตชะเรืองรอง, อุดม ตะหนอง, 2563)

ในทิศทางเดียวกันสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายกจึงได้ดำเนินงานตามนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัดที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน โดยต้องปลูกฝังให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต ครูและบุคลากรต้องสามารถจัดการเรียนรู้นบนพื้นฐานของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศผ่านการพัฒนากระบวนการเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีคุณภาพและสามารถใช้งานได้ง่าย มีระบบฐานข้อมูลในมิติต่าง ๆ ที่มีความถูกต้องแม่นยำ นำไปสู่การสร้างองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมถึงการสนับสนุน ส่งเสริมและขยายเครือข่ายด้านเทคโนโลยีสารสนเทศไปสู่ท้องถิ่นต่อไป (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก, 2563)

ความสำคัญดังกล่าวข้างต้นจึงชี้ให้เห็นว่า การศึกษาแนวทางการส่งเสริมทักษะการรู้ดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายกนั้น เป็นประเด็นที่น่าสนใจและมีความสำคัญต่อหน่วยงานและระบบการศึกษาของชาติ ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นความจำเป็นดังกล่าว อันจะนำไปสู่การศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับสภาพของทักษะการรู้ดิจิทัลของครู ตามกรอบสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) สำหรับครู ของ UNESCO เวอร์ชัน 3.0 ในการได้มาซึ่งความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมทักษะการรู้ดิจิทัลเพื่อนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้กับครูและช่วยยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้สามารถเรียนรู้ได้ตามความถนัด ความสนใจและสามารถพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพตามเจตนารมณ์ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งสู่การเป็นองค์กรแห่งการจัดการเรียนรู้เชิงรุกบนพื้นฐานเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีคุณภาพและยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพที่เป็นจริง สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของทักษะการรู้ดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก
2. เพื่อเสนอแนวทางการส่งเสริมทักษะการรู้ดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก

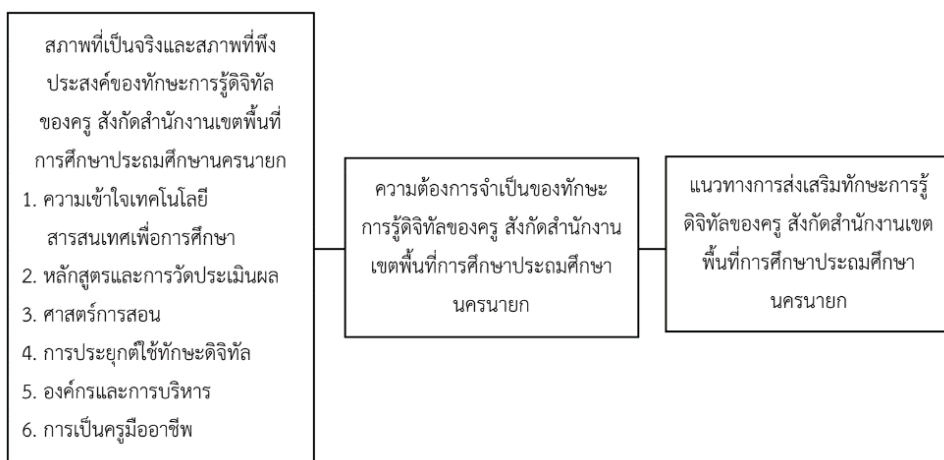
วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นวิจัยแบบผสมผสาน มีการดำเนินการโดยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพที่เป็นจริง สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของทักษะการรู้ดิจิทัลของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม ซึ่งเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ที่มีค่าความเชื่อมั่นในส่วนที่เป็นสภาพที่เป็นจริงเท่ากับ 0.99 และค่าความเชื่อมั่นในส่วนที่เป็นสภาพที่พึงประสงค์เท่ากับ 0.96 จากนั้นเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง คือ ข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก จำนวน 291 คน จาก 131 โรงเรียน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยการเปิดตารางของเครจซี และมอร์แกน (Krejcie, R. V. & Morgan, D. W., 1970) โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 15 โรงเรียน เพื่อให้ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างตามที่กำหนด วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติแบบบรรยาย ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสำคัญของลำดับความต้องการจำเป็น

ระยะที่ 2 เสนอแนวทางการส่งเสริมทักษะการรู้ดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครนายก โดยการนำเสนอผลการวิจัยความต้องการจำเป็นเรียงลำดับจาก มากไปน้อยจากแบบสอบถามระยะที่ 1 ไปสร้างแบบสอบถามสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง เพื่อเก็บ รวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 3 ท่าน จากนั้นวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูล เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อให้ได้มาซึ่งแนวทางการส่งเสริมทักษะการรู้ดิจิทัลของครู สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก

กรอบแนวคิดในการวิจัย การศึกษาแนวทางการส่งเสริมทักษะการรู้ดิจิทัลของครู สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ที่มา: ปรับปรุงมาจากกรอบสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) สำหรับครูของ UNESCO เวอร์ชัน 3.0 (UNESCO, 2018)

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพที่เป็นจริง สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของแนวทางการส่งเสริมทักษะการรู้ดิจิทัลของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก โดยจำแนกรายด้านในภาพรวม ค่าเฉลี่ยของระดับสภาพที่เป็นจริงอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.28$) และค่าเฉลี่ยของระดับสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$) จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลยังพบอีกว่า ระดับสภาพที่เป็นจริงมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าสภาพที่พึงประสงค์รายด้านทุกด้าน ความต้องการจำเป็นของแนวทางการส่งเสริมการรู้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก ในภาพรวมมีค่า $PNI_{modified}$ อยู่ระหว่าง 0.713-1.024 โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ 1) ด้านองค์กรและการบริหาร ($PNI_{modified} = 1.024$) 2) ด้านการประยุกต์ใช้ทักษะ

ดิจิทัล ($PNI_{\text{modified}} = 0.869$) 3) ด้านหลักสูตรและการวัดประเมินผล ($PNI_{\text{modified}} = 0.862$) 4) ด้านความเข้าใจเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา ($PNI_{\text{modified}} = 0.858$) 5) ด้านศาสตร์การสอน ($PNI_{\text{modified}} = 0.767$) และ 6) ด้านการเป็นครูมืออาชีพ ($PNI_{\text{modified}} = 0.713$)

2. แนวทางการส่งเสริมทักษะการรู้ดิจิทัลของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก มีทั้งหมด 6 ด้าน 27 แนวทาง ดังนี้

2.1 ด้านความเข้าใจเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา ประกอบด้วย 6 แนวทาง ดังนี้ 1) ผู้บริหารควรจัดการอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการศึกษาและการผลิตสื่อการเรียนรู้ และเสริมสร้างความรู้ความสามารถ รวมถึงทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครู 2) ผู้บริหารควรศึกษาและวิเคราะห์นโยบายเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการศึกษาของหน่วยงานต้นสังกัดทุกระดับ และวิเคราะห์นโยบายการศึกษาโดยให้ครูมีโอกาสแสดงความคิดเห็นเพื่อการแก้ไขและปรับปรุง 3) ผู้บริหารควรออกแบบแผนพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและโครงการเพื่อพัฒนาทักษะในการใช้เทคโนโลยีสำหรับการจัดการห้องเรียนและการเรียนรู้ โดยให้ครูมีส่วนร่วมและแสดงความคิดเห็น 4) ผู้บริหารควรวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและความต้องการของครูในการเข้าใจและใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศ 5) ครูควรใช้อินเทอร์เน็ตในการสร้างเครือข่ายทางวิชาการและการแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างสถานศึกษา 6) ผู้บริหารควรวัดและประเมินผลความสำเร็จของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

2.2 ด้านหลักสูตรและการวัดประเมินผล ประกอบด้วย 4 แนวทาง ดังนี้ 1) ครูควรมีความชำนาญด้านดิจิทัลเพื่อพัฒนาหลักสูตรและออกแบบการเรียนรู้ที่ทันสมัย และใช้เทคโนโลยีใหม่เพื่อสร้างสื่อการเรียนรู้ที่ตอบสนองความต้องการของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2) ผู้บริหารควรร่วมกับครูในการวิเคราะห์และปรับปรุงหลักสูตรเพื่อตอบสนองความต้องการของนักเรียนแต่ละระดับ 3) ครูควรใช้ทักษะดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อเข้าถึงได้ง่ายสำหรับทุกคน 4) ผู้บริหารและครูควรร่วมมือกันในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้และการวัดผลอย่างมีประสิทธิภาพและส่งเสริมการใช้เครื่องมือดิจิทัลในการปรับปรุงการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

2.3 ด้านศาสตร์การสอน ประกอบด้วย 4 แนวทาง ดังนี้ 1) ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูมีการผลิตบทเรียนออนไลน์สำเร็จรูป (E-Learning) การจัดทำสื่อการเรียนการสอนบนสื่อสังคมออนไลน์ 2) ผู้บริหารควรสนับสนุนในครูนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสมและหลากหลาย โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน 3) ส่งเสริมให้ครูใช้เทคโนโลยี

สารสนเทศในการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง 4) ผู้บริหารควรส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนโดยใช้เทคโนโลยีเป็นตัวชี้วัดในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาผู้เรียน

2.4 ด้านการประยุกต์ใช้ทักษะดิจิทัล ประกอบด้วย 5 แนวทาง ดังนี้ 1) ครูควรใช้พื้นที่ของห้องเรียนหรือห้องปฏิบัติการในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศให้เข้ากับบทเรียน 2) ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่หลากหลายควบคู่ไปกับการส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม ความปลอดภัยและความเหมาะสมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 3) ผู้บริหารและครูควรส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ร่วมกันให้โรงเรียนเป็นองค์กรดิจิทัลด้านการเรียนรู้ 4) ผู้บริหารควรส่งเสริมกระบวนการ ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ให้ครูร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้วิธีการการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 5) ผู้บริหารควรสนับสนุนเครื่องมือดิจิทัล แอปพลิเคชัน และเทคโนโลยีในการเรียนรู้ให้มีความพร้อมต่อการใช้งานอยู่เสมอ และส่งเสริมให้ครูใช้เครื่องมือดิจิทัลเพื่อเสริมแรงให้กับผู้เรียนและปรับปรุงการเรียนรู้

2.5 ด้านองค์กรและการบริหาร ประกอบด้วย 4 แนวทาง ดังนี้ 1) ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสร้างเครือข่ายทางวิชาการ ทั้งภายในและระหว่างสถานศึกษา 2) ผู้บริหารควรมีนโยบายในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารจัดการและการเรียนรู้ที่สถานศึกษา และสนับสนุนครูใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนรู้อย่างเหมาะสม โดยจัดประชุมมอบนโยบายให้ครูใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนรู้ 3) ผู้บริหารควรสนับสนุนการจัดหาและซ่อมแซมซอฟต์แวร์และฮาร์ดแวร์ดิจิทัลอย่างเหมาะสม และจูงใจครูให้ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสอนและสร้างสภาพแวดล้อมดิจิทัลที่สะดวกสบายและสนับสนุนการเรียนรู้และการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ 4) ผู้บริหารควรมีประเด็นการนิเทศและกำกับติดตามการจัดการเรียนรู้ของครูในด้านการใช้เครื่องมือเทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้

2.6 ด้านการเป็นครูมืออาชีพ ประกอบด้วย 4 แนวทาง 1) ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาตนเองและองค์กรในด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อนำไปสู่การเป็นครูมืออาชีพที่มีความเชี่ยวชาญทั้งในการสอนและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ 2) ผู้บริหารและครูควรร่วมกันศึกษาสภาพปัจจุบันและที่พึงประสงค์ เพื่อวิเคราะห์จุดเด่นและจุดที่ควรพัฒนา โอกาส และอุปสรรคในการพัฒนาตนเองด้านเทคโนโลยี เพื่อเพิ่มจำนวนครูมืออาชีพด้านดิจิทัลให้กับองค์กรต่อไป 3) ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการพัฒนาตนเอง พัฒนาชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) และร่วมกันในการเป็นโค้ชและที่ปรึกษาเพื่อใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ 4) ผู้บริหารควรมีการนิเทศ

กำกับ และติดตามการดำเนินงานของครู ในการใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มาช่วยในการพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษา เรื่อง แนวทางการทางการส่งเสริมทักษะการรู้ดิจิทัลของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ความต้องการจำเป็นของทางการส่งเสริมทักษะการรู้ดิจิทัลของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก ในภาพรวม พบว่า สภาพที่เป็นจริงมีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับน้อยและสภาพที่พึงประสงค์มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อดูระดับค่าเฉลี่ยในสภาพที่เป็นจริงตามรายด้านแล้วนั้น ปรากฏว่ามีค่าเฉลี่ยในระดับที่ต่ำกว่าสภาพที่พึงประสงค์ในทุกๆ ด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยตามต้องการในการส่งเสริม 1) ด้านองค์กรและการบริหาร 2) ด้านการประยุกต์ใช้ทักษะดิจิทัล 3) ด้านหลักสูตรและการวัดประเมินผล 4) ด้านความเข้าใจเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา 5) ด้านศาสตร์การสอน 6) ด้านการเป็นครูมืออาชีพ จากการวิเคราะห์ผลของการวิจัยในครั้งนี้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะทักษะดิจิทัลมีความสำคัญต่อครูในประเทศไทย เพราะช่วยให้ครูสามารถปรับเปลี่ยนห้องเรียนแบบดั้งเดิมให้ไปสู่การเป็นชุมชนการเรียนรู้ที่มีพลวัต การผสมผสานเทคโนโลยีเข้ากับการเรียนการสอนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของผลการเรียนรู้ ช่วยให้ผู้เรียนส่วนร่วมในการเรียนรู้มากขึ้น สนับสนุนบรรยากาศทางการเรียนรู้เชิงบวกซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการยกระดับคุณภาพการศึกษา นอกจากนี้ กระทรวงศึกษาธิการมีความต้องการในการผลิตและพัฒนาศักยภาพบุคลากรเพื่อเตรียมความพร้อมในการเปลี่ยนแปลงไปสู่รัฐบาลดิจิทัลโดยการพัฒนาและสร้างการมีส่วนร่วม รวมทั้งส่งเสริม สนับสนุน ให้บุคลากรในกระทรวงศึกษาธิการ มีความพร้อมในการพัฒนาเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง โดยเป้าหมายหลักในการส่งเสริมให้บุคลากรต้องมีความพร้อมในการพัฒนาคุณภาพงาน มีความเชี่ยวชาญในงานบริการเชิงดิจิทัลมากขึ้น เพื่อเข้าสู่รัฐบาลดิจิทัลในอนาคตต่อไป (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2562) สอดคล้องกับพงษ์สยาม มาสุข (2567) พบว่า ความต้องการพัฒนาทักษะด้านดิจิทัล ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 ผ่านระบบออนไลน์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยสรุป ผลของการวิจัยในครั้งนี้ชี้ชัดได้ว่าครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายกในปัจจุบันยังมีทักษะการรู้ดิจิทัลที่อยู่ในระดับน้อยแต่สภาพที่พึงประสงค์จะต้องการให้ทักษะดังกล่าวอยู่ในระดับมาก เนื่องจากเทคโนโลยีสารสนเทศและดิจิทัลมีบทบาทสำคัญในการศึกษายุคใหม่ ทักษะเหล่านี้ช่วยให้ครูสามารถออกแบบและนำเสนอบทเรียนที่

น่าสนใจ ตอบโจทย์นักเรียนยุคดิจิทัลได้ดีขึ้น และทำให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้บรรลุสภาพที่พึงประสงค์ การส่งเสริมและพัฒนาทักษะเหล่านี้จึงเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่ง การฝึกอบรมและการพัฒนาอย่างต่อเนื่องจะช่วยให้ครูสามารถใช้เครื่องมือดิจิทัลในการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ การส่งเสริมทักษะการรู้ดิจิทัลนี้ไม่เพียงแต่เพิ่มความสามารถของครูในการใช้เทคโนโลยีเท่านั้น แต่ยังช่วยยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ มุ่งสู่การเป็นครูผู้มีทักษะการรู้ดิจิทัลในการพัฒนาการศึกษาต่อไป นำไปสู่การลดช่องว่างระหว่างสภาพที่เป็นจริงกับสภาพที่พึงประสงค์ ซึ่งผลการวิจัยได้แสดงให้เห็นว่าสภาพที่เป็นจริงนั้นและรายชื่อ มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าสภาพที่พึงประสงค์ในทุกด้าน

2. แนวทางการส่งเสริมทักษะการรู้ดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครนายก ประกอบด้วย

2.1 ด้านความเข้าใจเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา พบว่า ระดับสภาพที่เป็นจริงอยู่ในระดับน้อย และระดับสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ครูบางท่านไม่มีความรู้และทักษะที่เพียงพอ ไม่สามารถเข้าถึงโปรแกรมต่าง ๆ ได้ เนื่องจากบางท่านมีอายุมาก ไม่มีความถนัดและสนใจมาก่อนและบางท่านไม่ได้ศึกษาจบมาด้านนี้ ฐานปี นาคภูมิ (2562) สอดคล้องกับผลการวิจัยของธีระพงษ์ แก้วฝ่าย (2563) พบว่า เมื่อครูได้รับการพัฒนาศักยภาพในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการเรียนรู้ ทำให้ครูมีการพัฒนาตนเอง และมีความรู้ความเข้าใจ และความสามารถเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนได้รับการพัฒนา มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการเรียนรู้ และสามารถใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียนได้ ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาและการเข้าใจเทคโนโลยีสารสนเทศในทุกระดับ พร้อมทั้งส่งเสริมการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการสร้างเครือข่ายทางวิชาการและการแลกเปลี่ยนความรู้ ทั้งนี้จะทำให้การจัดการเรียนการสอนและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับความต้องการจริงของผู้เรียนและสถานศึกษา

2.2 ด้านหลักสูตรและการวัดประเมินผล พบว่า ระดับสภาพที่เป็นจริงอยู่ในระดับน้อย และระดับสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ครูยังขาดการสนับสนุนให้ใช้เครื่องมือเทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารจัดการหลักสูตรและการวัดประเมินผล รวมถึงไม่ได้มีการวางแผนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการงานด้านวิชาการ ดังนั้น ผู้บริหารควรสนับสนุนให้ครูใช้เครื่องมือเทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารจัดการหลักสูตรและการวัดประเมินผลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของกระบวนการเรียนรู้และกระบวนการวัดประเมินผลทาง

การศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของเกรียงไกร โนชัย (2561) พบว่า การวางแผนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการงานด้านวิชาการโดยมุ่งเน้นการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนเพื่อปรับปรุงการบริหารจัดการงานด้านวิชาการ ควรมีการแต่งตั้งทีมงานและบุคลากรเพื่อดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการงานด้านการเรียนการสอน กำหนดพันธกิจในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดทำหลักสูตร วางแผนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอน และวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียนเพื่อปรับปรุงการบริหารจัดการด้านวิชาการอย่างมีประสิทธิภาพ

2.3 ด้านศาสตร์การสอน พบว่า ระดับสภาพที่เป็นจริงอยู่ในระดับปานกลาง และระดับสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ด้านศาสตร์การสอน เป็นด้านที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการอันเป็นหัวใจของการศึกษา ดังนั้นการบริหารงานวิชาการเป็นสิ่งที่สำคัญที่ต้องมีการใส่ใจอย่างมาก เพื่อให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิผล ครูควรมีการประยุกต์ใช้สื่อการสอน แหล่งเรียนรู้และเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม ผู้บริหารควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ในการผลิตสื่อการเรียนการสอนเพื่อเผยแพร่บนสื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมและหลากหลาย เน้นให้การจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีที่มีผู้เรียนเป็นศูนย์กลางโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียนควรส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนโดยใช้เทคโนโลยีเป็นตัวชี้วัดมาเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาผู้เรียนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้และตอบสนองความต้องการของผู้เรียนในยุคดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับสินธพ ศรีลารักษ์ (2561) พบว่า ควรมีการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและครู โดยการทำงานร่วมกันในการวิเคราะห์สื่อสารสนเทศและการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อสร้างการเรียนรู้ที่เต็มเปี่ยมไปด้วยประสบการณ์และการฝึกปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพ การใช้เทคโนโลยีแบบบูรณาการเป็นส่วนสำคัญในการเสริมสร้างการเรียนรู้ เช่น การใช้โทรศัพท์มือถือในการเรียนการสอน การติดตามและช่วยเหลือผู้เรียน และการเรียนรู้ผ่านสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศจากแหล่งที่หลากหลาย เป็นต้น

2.4 ด้านการประยุกต์ใช้ทักษะดิจิทัล พบว่า ระดับสภาพที่เป็นจริงอยู่ในระดับน้อย และระดับสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ครูยังขาดความมั่นใจในทักษะดิจิทัลของตนเอง และขาดการสนับสนุนในเรื่องของการอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับความพร้อมของคอมพิวเตอร์ แอปพลิเคชัน และเครื่องมือดิจิทัลต่าง ๆ ดังนั้น ผู้บริหารควรอำนวยความสะดวกให้กับครูเกี่ยวกับความพร้อมของคอมพิวเตอร์ แอปพลิเคชัน และเครื่องมือดิจิทัลต่าง ๆ และควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูเข้าฝึกอบรมแบบลงมือปฏิบัติจริงและนำเทคโนโลยีสารสนเทศมา

ประยุกต์ใช้กับบทเรียน พร้อมทั้งส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ความปลอดภัย และความเหมาะสมในการใช้เทคโนโลยี รวมถึงการเสริมแรงให้กับครูจะพัฒนาครูและพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้ได้อย่างยั่งยืน สอดคล้องกับแนวคิดของ Lubuva, E. E., Ndibalema, P. & Mbwambo, E. (2022) พบว่า ความมั่นใจในทักษะด้านไอซีทีของผู้สอนมีความสำคัญในการประยุกต์ใช้การสอนด้านไอซีทีในห้องเรียนและห้องปฏิบัติการ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการศึกษา การฝึกอบรมแบบลงมือปฏิบัติจริงจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้สอนต้องได้รับ เพื่อที่จะสามารถใช้ความสามารถด้านการสอนแบบไอซีทีได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2.5 ด้านองค์กรและการบริหาร พบว่า ระดับสภาพที่เป็นจริงอยู่ในระดับน้อย และระดับสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ครูยังขาดการส่งเสริมและสนับสนุนในการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศขององค์กร และบางครูท่านอาจยังไม่สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเข้าถึงแหล่งเรียนรู้หรือสถานที่ที่เป็นประโยชน์และเหมาะสมต่อการเรียนรู้ได้เท่าที่ควร ดังนั้น ผู้บริหารควรส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในมิติต่าง ๆ ของการบริหาร การจัดการเรียนการสอนและการดำเนินงานสถานศึกษา โดยมีนโยบายที่ชัดเจน มีการสนับสนุนทรัพยากรดิจิทัล ทั้งซอฟต์แวร์และฮาร์ดแวร์ และเปิดโอกาสให้ครูใช้เทคโนโลยีเพื่อสร้างเครือข่ายทางวิชาการทั้งภายในและระหว่างสถานศึกษา สอดคล้องกับสินธพ ศรีลารักษ์ (2561) พบว่า การบริหารสถานศึกษาในสมัยปัจจุบันต้องมีการกำหนดนโยบายและแนวทางที่เน้นให้การใช้เทคโนโลยีเป็นส่วนสำคัญเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้และการสอน การพัฒนาแหล่งข้อมูลเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีในสถานศึกษาเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้ผู้บริหารสามารถเลือกใช้เครื่องมือและระบบที่เหมาะสมกับการศึกษาและความต้องการของสถานศึกษา

2.6 ด้านการเป็นครูมืออาชีพ พบว่า ระดับสภาพที่เป็นจริงอยู่ในระดับปานกลาง และระดับสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ครูยังขาดการส่งเสริมและสร้างแรงจูงใจในการพัฒนาความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมถึงครูบางท่านอาจไม่ได้มีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาตนเองและพัฒนาความรู้ด้านเทคโนโลยีให้ถึงขั้นการเป็นครูมืออาชีพ ดังนั้น ผู้บริหารและครูควรร่วมกันศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์เพื่อวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคในการพัฒนาตนเองและองค์กรด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เป็นเครื่องมือหลัก ควรส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาตนเองและพัฒนาความรู้ด้านเทคโนโลยีให้ถึงขั้นการเป็นครูมืออาชีพ สอดคล้องกับศิษย์ ขุนา ดวงบาล (2562) พบว่า ผู้บริหารควรกำหนดนโยบายและขอบข่ายงานที่ชัดเจนในการพัฒนาครูเพื่อให้เกิดการทำงานเป็นทีมและการพัฒนาอย่างยั่งยืน นอกจากนี้ ผู้บริหาร

ยังควรส่งเสริมและสร้างแรงจูงใจให้กับครูในการพัฒนาความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างต่อเนื่อง โดยให้ความสำคัญกับการเรียนรู้และการพัฒนาอย่างต่อเนื่องครูต้องมีความตระหนักและเห็นความสำคัญของการพัฒนาสมรรถนะด้านการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศตามกรอบการพัฒนาสมรรถนะครูแบบฐานข้อมูล (CBL) และมีความมุ่งมั่นและตั้งใจในการพัฒนาสมรรถนะของตนเองอย่างเต็มที่และสม่ำเสมอ

องค์ความรู้ใหม่

องค์ความรู้ที่เกิดขึ้นจากแนวทางการส่งเสริมทักษะการรู้ดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก ทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความเข้าใจเทคโนโลยีสารสนเทศ 2) ด้านหลักสูตรและการวัดประเมินผล 3) ด้านศาสตร์การสอน 4) ด้านการประยุกต์ใช้ดิจิทัล 5) ด้านองค์กรและการบริหาร และ 6) ด้านการเป็นครูมืออาชีพ

ภาพที่ 2 องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย แนวทางการส่งเสริมทักษะการรู้ดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. จากการเรียงลำดับความต้องการจำเป็นของการศึกษาแนวทางการส่งเสริมทักษะการรู้ดิจิทัลของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายกโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย พบว่า ด้านที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ด้านองค์กรและการบริหาร ดังนั้นควรพัฒนาด้านที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุดเป็นอันดับแรกและพัฒนาด้านอื่น ๆ ตามลำดับ เพื่อเสริมทักษะเทคโนโลยีสารสนเทศมุ่งสู่การพัฒนาการศึกษาและพัฒนาชาติให้ก้าวหน้าไปด้วยกัน

2. แนวทางการส่งเสริมทักษะการรู้ดิจิทัลของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก พบว่า ด้านองค์กรและการบริหาร มีความต้องการจำเป็นมากที่สุด แสดงให้เห็นว่า สถานศึกษาควรนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการเพื่อปรับปรุงกระบวนการทำงาน เชื่อมโยงสื่อสารภายในองค์กร และปรับปรุงการสื่อสารกับสถานศึกษาและชุมชนเพื่อสร้างความเข้าใจและความไว้วางใจในการบริหารจัดการศึกษาในยุคเทคโนโลยีดิจิทัล พัฒนาศักยภาพการจัดการเรียนรู้และการประยุกต์ใช้เครื่องมือและเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาสนับสนุนการพัฒนาองค์กรและการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพมุ่งสู่ระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสถานการณ์ยุคเทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

- เกรียงไกร โนชัย. (2561). *แนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการงานด้านวิชาการของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 15 (เวียงเก่าแสนภูวิทยาประชา)*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- ฐาปณี นาคภูมิ. (2562). *การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนโสตศึกษาในภาคกลาง. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน)*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยรังสิต .
- ฐิติวัธส์ สุขป้อม, ญัฏฐกรณ ปะพาน, ปิยาภรณ์ เตชะเรืองรอง, อุดม ตะหนอง. (2563). ครูกับเทคโนโลยีการสอนในศตวรรษที่ 21. *วารสารบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม*, 15(2), 1-17.
- ธีระพงษ์ แก้วฝ่าย. (2563). *การพัฒนาศักยภาพครูในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการเรียนรู้ โรงเรียนบ้านนาฮี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา)*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

- พงษ์สยาม มาสุข. (2567). รูปแบบการพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 ผ่านระบบออนไลน์. *วารสารการพัฒนางานประจำสู่งานวิจัย*, 11(1), 68-75.
- พัชรภรณ์ ดวงชื่น. (2563). การบริหารจัดการศึกษา รับความปกติใหม่หลังวิกฤตโควิด-19. *วารสารศิลปการจัดการ*, 4(3), 783-795.
- ศิษฐ์ชนา ดวงบาล. (2562). แนวทางการพัฒนาครูด้านการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนการสอนโรงเรียนวัดแม่แก้วน้อย. *วารสารพุทธศาสตร์ศึกษา*, 10(1), 242-253.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก. (2563). *แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พ.ศ.2563-2565)*. (อัคราเน).
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2560). *แนวทางพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลของข้าราชการและบุคลากรภาครัฐเพื่อการปรับเปลี่ยนเป็นรัฐบาลดิจิทัล*. (อัคราเน).
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2561). ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580. (ฉบับประกาศราชกิจจานุเบกษา). เข้าถึงได้จาก <https://dl.parliament.go.th/backoffice/viewer2300/web/viewer.php>
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2562). *แผนพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลของข้าราชการและบุคลากร*. (อัคราเน).
- สินธพ ศรีลารักษ์. (2561). *แนวทางการพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3*. (สารนิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- อภิชาติ รอดนิม. (2564). เทคโนโลยีการศึกษากับการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในยุคใหม่. *วารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ*, 6(9), 123-133.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.
- Lubuva, E. E., Ndibalema, P. & Mbwapbo, E. (2022). Assessment of Tutors' Level of ICT Competencies in Teaching in Teacher Education in Tanzania. *Journal of Learning for Development*, 9(3), 436-454. <https://doi.org/10.56059/jl4d.v9i3.705>

UNESCO. (2018). *UNESCO ICT Competency Framework for Teachers*. Retrieved from <https://www.unesco.org/en/digital-competencies-skills/ict-cft>